

UNIVERSITETET I OSLO

Status på arbeidet med universell utforming
av UiOs digitale tjenester

SK-ITU 16. februar 2022

Universell utforming er viktig for mange

Hørselshemmede	750.000 - 1 mill.
Blinde og sterkt synshemmede	320.000
Lese/skrivevansker	200.000
Personer over 67 år	770.000
Innvandrere	760.000

Hva gjorde vi i 2021?

UU-prosjektet (fase 1)

- Prosjektet undersøkte tilstanden på universell utforming i et utvalg av våre digitale tjenester, og sjekket kompetansen på universell utforming hos de aktuelle systemeierne
- Systemene som ble undersøkt var:
 - Canvas
 - uio.no/nettsidene
 - Devilry
 - Passordtjenester
 - ehms.uio.no
 - Oria

Funn fra prosjektet

- Store mangler i tjenestene
 - Ingen av tjenestene overholdt gjeldende lovkrav for universell utforming
 - Graden av feil varierte fra svært alvorlige til en rekke mindre feil
 - I systemer fra eksterne leverandører har UiO begrenset mulighet til å rette feil
 - For feilene som ble avdekket i innholdet, er omfanget svært stort, og arbeidet med å rette feilene er anslått til flere titalls årsverk
- Manglende kompetanse og bevissthet
 - Kompetanse og bevissthet rundt UU lav eller ikke-eksisterende hos 3 av 6 systemeiere
 - Alle så behovet for en sentral funksjon rundt UU som kunne rådspørres og veilede
 - Alle systemeiere ønsket å heve egen kompetanse på UU

Vi må endre hvordan vi underviser – noen eksempler

- Presentasjoner som publiseres i Canvas/uio.no må være universelt utformet
 - Krever endring i hvordan foreleserne lager presentasjoner i verktøy som f.eks. Powerpoint
- Forelesningsvideoer som publiseres i Canvas/uio.no må ha et fullverdig tekstalternativ
 - Innebærer i praksis at alle forelesningsvideoer må ha undertekster
 - Her kan studentansatte (+ autoteksting) gjøre mye av jobben, men de må lønnes
- ~~Fra 1.2.2023 så må alle forelesningsvideoer være synstolket~~
 - ~~Dette oppnår vi best via noe som kalles «innbygd synstolkning»~~
 - ~~Forelesere må passe på at de forklarer muntlig alle detaljer fra f.eks. figurer og grafer som vises i presentasjoner~~

Estimat årlig merarbeid for universell utforming av forelesningvideoer og presentasjoner

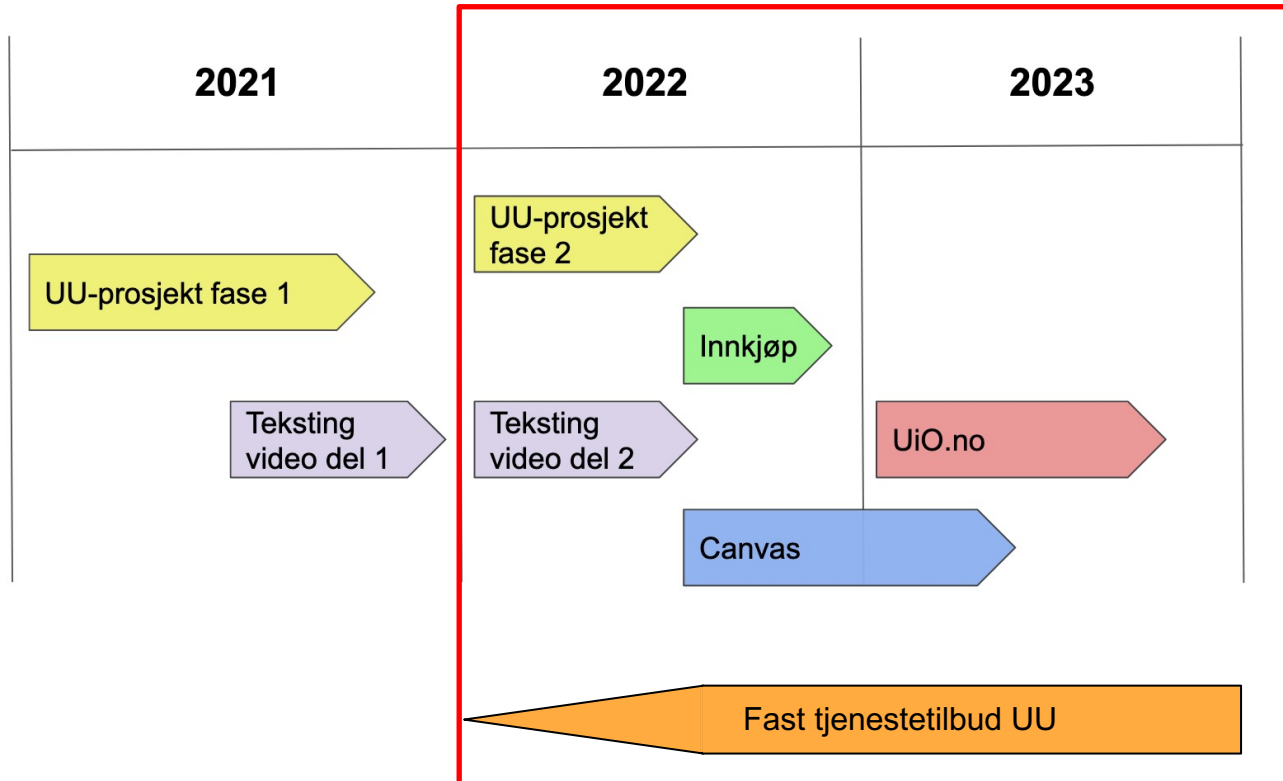
Forelesningvideoer

- 24.000 forelesningsvideoer publisert det siste året * 1 times varighet (i snitt) * 2,5 timer (tid til autoteksting + renskriving) = 60.000 timer / 1750 timer (ett årsverk) = 34,3 årsverk

Presentasjoner

- 3000 emner som undervises årlig * 10 forelesninger med presentasjoner * 3 timer for å fikse UU per presentasjon = 90.000 timer. 90.000 / 1750 timer (ett årsverk) = 51,4 årsverk.

Tidsplan for tiltak og etableringen av tjenestetilbud

Hva skjer første halvår 2022?

UU-prosjekt fase 2

- Prosjektet skal jobbe med kompetanseheving, bevisstgjøring og opplæring ute hos fakultetene/fagmiljøene.
- Fase 2 løper fra februar - juni 2022
- Prosjektgruppe og styringsgruppe er etablert
- Oppstartsmøte for prosjektgruppa var den 15. februar
- Grov tidsplan for arbeidet
 - Fra mars til mai: Informasjonsrunde ute hos fakultetene
 - I mai: Utarbeide opplæringsopplegg for de viktigste områdene rundt UU
 - Jobbe parallelt med veiledningssider om universell utforming på uio.no

Andre UU-tiltak vi jobber med akkurat nå

- [Oppdatert policy på nettsidene](#) om at du inntil videre kan fortsette å publisere forelesningsvideo fra undervisningen uten tekstalternativ, såfremt du ikke har fått tilbud om tilfredsstillende støttetjeneste for teksting
- Kontaktpunkt for spørsmål for generelle UU-spørsmål: uu-kontakt@usit.uio.no
- Oppbemanning av UU-funksjon
- Jobber med egenerklæring fremfor unntakssøknad til uutilsynet mtp. undervisningsmateriale
- Bistår med UU-vurdering og rådgivning i innkjøpet av Panopto og Mazemap
- Kjørt kurs i UU i Canvas og Inspira for faglige og administrative
- Ser på hvordan autotekstingen i Teams (MS 365) kan benyttes på UiO
- Autotekst: Automatisk transkribering av tale til tekst i video lansert som sektortjeneste
- Innebygd og automatisk UU-sjekk i Vortex i beta for UiO